

29 Ιουλίου 1014

Το Βυζάντιο και οι Βούλγαροι

Ογδόντα χρόνια ειρηνικής συνύπαρξης Βυζαντινών και βουλγαρικής εγκατάστασης στις περιοχές της σημερινής Βουλγαρίας είχαν περάσει, όταν, το 758, Βούλγαροι με σύμπραξη και Σλάβων εισέβαλαν στη Θράκη. Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ε' (718 - 775) διέλυσε τις σλαβικές κοινότητες, νίκησε τους Βουλγάρους και τους απώθησε στα παλιά τους μέρη. Αναγκάστηκαν να υπογράψουν ειρήνη στέλνοντας ομήρους στην Κωνσταντινούπολη. Την επόμενη χρονιά, παρασπόνδησαν. Ο Κωνσταντίνος προχώρησε σε ριζικές λύσεις: Έστειλε 200.000 Σλάβους της Βουλγαρίας, αναγκαστική μετανάστευση στη Βιθυνία, να συναντήσουν τους απογόνους εκείνων που είχε στείλει εκεί ο Ιουστινιανός Β' (669 - 711), εκατό χρόνια πριν. Μερικές ακόμη απόπειρες των Βουλγάρων να ξεσηκωθούν, πνίγηκαν στο αίμα. Το 765, βρήκε τον Κωνσταντίνο να τους κυνηγά στα έλη του Δούναβη. Ως το 893, όταν αρχηγός των Βουλγάρων ανακηρύχθηκε ο Συμεών, θα περνούσαν πάνω από 120 χρόνια ειρήνης...

Ο Συμεών (γράφει ο Παπαρρηγόπουλος) δεν ήθελε απλά μια μεγάλη Βουλγαρία. Στόχος του ήταν το βυζαντινό στέμμα. Τρία χρόνια αφ' ότου ανέλαβε την αρχηγία, με εκστρατεία έφτασε ως το Δυρράχιο και την Αδριατική κυριεύοντας πολλά φρούρια. Η απουσία του, όμως, άφησε τη Βουλγαρία ακάλυπτη. Οι Βυζαντινοί εισέβαλαν, νίκησαν και υπαγόρευσαν τους όρους τους. Ο Συμεών, το 900, επέστρεψε ό,τι κατέκτησε.

Ο πόλεμος ξανάρχισε, το 912, στη Θράκη. Τελείωσε 15 χρόνια αργότερα, με το θάνατο του Συμεών. Ακολούθησαν σαράντα ήσυχα χρόνια, ώσπου, το 967, στη βορινή όχθη του Δούναβη εμφανίστηκαν οι Ρώσοι. Ο αυτοκράτορας (963 - 969) Νικηφόρος Φωκάς τους άφησε να κυριεύσουν τη Βουλγαρία. Οι Ρώσοι, όμως, ήθελαν και τη Θράκη. Ο αυτοκράτορας (969 - 976) Ιωάννης Τσιμισκής τους νίκησε ολοκληρωτικά (971), διέλυσε το βουλγαρικό κράτος και πήγε τα σύνορα ξανά ως τον Δούναβη.

Η επανάσταση των Βουλγάρων σημειώθηκε το 976 με αρχηγό τον Σαμουήλ. Το 989, μπήκε

στη Βέροια αλλά νικήθηκε στη Θεσσαλονίκη και τις Σέρρες. Το 990, ο Βασίλειος Βουλγαροκτόνος (956 - 1025) έκανε έδρα του στρατού τη Θεσσαλονίκη. Ο Σαμουήλ απάντησε με λεηλασία της δυτικής χώρας φτάνοντας ως τον Ισθμό. Στην επιστροφή του, όμως, τον περίμενε ο Νικηφόρος Ουρανός στον Σπερχειό και τον τσάκισε. Γλίτωσαν, αυτός κι ο γιος του, κι έφτασαν τραυματισμένοι στη Βουλγαρία. Ήταν η αρχή του τέλους. Ο Βασίλειος άρχισε πόλεμο φθοράς και συνεχούς περιορισμού των Βουλγάρων. Ο Σαμουήλ προσπάθησε να τειχίσει τα περάσματα. Ο βυζαντινός στρατός, με επικεφαλής τον Βασίλειο, ξεπρόβαλε μπροστά στις οχυρώσεις, το 1014. Περνώντας τα βουνά, ο στρατηγός Νικηφόρος Ξιφίας βγήκε πίσω τους. Ήταν 29 Ιουλίου 1014. Οι Βούλγαροι έπαθαν πανωλεθρία. Ο Σαμουήλ γλίτωσε αλλά ο Βασίλειος του έστειλε τυφλωμένους τους 15.000 αιχμαλώτους που έπιασε στη μάχη. Στη θέα τους, ο Σαμουήλ έπαθε αποπληξία. Πέθανε δυο μέρες αργότερα. Στα επόμενα πέντε χρόνια, κάθε ίχνος από το βουλγαρικό κράτος είχε χαθεί.

1588: Ηττάται από τον αγγλικό στόλο που ήταν υπό την αρχηγία του Λόρδου Χάουαρντ και του σερ Φράνσις Ντρέικ, πρώην πειρατή και ευνοούμενου της βασίλισσας Ελισάβετ, η αποτελούμενη από 125 πλοία ισπανική αρμάδα που είχε σταλεί από τον Φίλιππο Β', με σκοπό να κυριεύσει την Αγγλία. Τον επόμενο μήνα, ό,τι είχε απομείνει από την αρμάδα εκδιώχτηκε μέχρι τον Ατλαντικό.

1883: Γεννιέται ο Μπενίτο Μουσολίνι, Ιταλός φασίστας δικτάτορας. Κυβέρνησε την Ιταλία απ' το 1922 ως το 1943 και οδήγησε τη χώρα στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο στο πλευρό της Γερμανίας το 1940. Εκτελέστηκε από Ιταλούς παρτιζάνους στις 28 Απριλίου 1945.

1889: Υπογράφονται οι τρεις διακηρύξεις της Χάγης: Απαγορεύεται ο βομβαρδισμός από αερόστατα, απαγορεύεται η χρήση βλημάτων που σκάνε μέσα στο ανθρώπινο σώμα, απαγορεύεται η χρήση ασφυξιογόνων ή δηλητηριωδών αερίων. Ποτέ, κανένας δεν τις τήρησε.

1973: Δημοψήφισμα της χούντας μετατρέπει την Ελλάδα από βασιλευόμενη σε προεδρική δημοκρατία. Θα ακολουθήσει η προσπάθεια για τη δήθεν φιλελευθεροποίηση, με τον διορισμό της κυβέρνησης του Σπύρου Markezini. Η εξέγερση του Πολυτεχνείου και το αντιπραξικόπημα του Δημήτρη Ιωαννίδη θα θέσουν τέρμα στην οπερέτα. Η χούντα θα καταρρεύσει ένα χρόνο αργότερα, μετά το έγκλημα της Κύπρου.

1994: Καταδικάζεται σε φυλάκιση οχτώμισι χρόνων ο πρώην Ιταλός πρωθυπουργός Μπετίνο Κράξι, αφού βρέθηκε ένοχος για απάτες.

2005: Η Τουρκία υπογράφει το πρωτόκολλο για την επέκταση της συμφωνίας τελωνειακής ένωσης και στα δέκα νεότερα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη δήλωση ότι η υπογραφή της αυτή δε σημαίνει και αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2006: Την 17^η ημέρα της εισβολής στο Νότιο Λίβανο, το Ισραήλ αποσύρεται από το Μπιντ Τζμπέλ, προπύργιο της Χαζπολάχ, που μάταια προσπάθησε να κυριεύσει. Ισραηλινή ανακοίνωση αναφέρει ότι στις μάχες σκοτώθηκαν οκτώ Ισραηλινοί και 50 μαχητές της Χαζπολάχ. Την ίδια μέρα, ο ΟΗΕ ανακοινώνει ότι από τους 600 συνολικά Λιβανέζους νεκρούς των βομβαρδισμών, οι διακόσιοι είναι μικρά παιδιά «περισσότερα και από τους νεκρούς μαχητές». Την ίδια μέρα, η υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Κοντολιζα Ράις, φθάνει στο Τελ Αβίβ με πρόταση επτά σημείων για κατάπαυση του πυρός.

Η 29^η Ιουλίου στον πολιτισμό

29 Ιουλίου 1948

Η Ολυμπιάδα του Λονδίνου

Με 15.000.000 νεκρούς στα πεδία των μαχών, η Σοβιετική Ένωση δεν είχε καμιά όρεξη να στείλει αθλητές στους αγώνες. Ούτε η Κίνα που θρηνούσε 3.500.000 νεκρούς και βρισκόταν στη δίνη του εμφυλίου. Στιγματισμένες από τον χαμό που προκάλεσαν, ταπεινωμένες από την ήττα και θρηνώντας από 3.500.000 νεκρούς στις μάχες και στις θάλασσες, Γερμανία και Ιαπωνία ούτε καν προσκλήθηκαν να μετάσχουν. Η μόνη συζήτηση που τις αφορούσε ήταν, αν θα έπρεπε να αφαιρεθούν από τους Γερμανούς και Ιάπωνες αθλητές τα ρεκόρ που κατείχαν.

Ούτε οι Γερμανοί είχαν καμιά όρεξη για αγώνες. Κατακτημένοι και χωρισμένοι σε τέσσερα κομμάτια (σοβιετικό, αμερικανικό, αγγλικό και γαλλικό) που επρόκειτο να μετεξελιχθούν στα κράτη της Δυτικής και της Ανατολικής Γερμανίας, με αφανισμένο το ένα δέκατο του πληθυσμού και με κατεστραμμένα τα μισά σπίτια, ενδιαφέρονταν μόνο για την επιβίωση. Και την αποτίναξη της ρετσινιάς, καθώς ο νεκρός πια Χίτλερ με την ψήφο του λαού είχε πάρει την εξουσία (1933) και με την ψήφο του λαού είχε αναλάβει δικτατορικές δικαιοδοσίες (1934). Τα «δεν ξέραμε», «δεν είδαμε» για τα στρατόπεδα εξόντωσης, που οι επιζώντες πρόφεραν δειλά ως δικαιολογία, ελάχιστους έπειθαν.

Στον Ειρηνικό, οι εξίσου ταπεινωμένοι Ιάπωνες πολύ θα ήθελαν να συμμετάσχουν αλλά δεν τους προέκυψε. Στη διάρκεια των αγώνων του Λονδίνου, ο Ιάπωνας κολυμβητής Φουρουχάσι πέτυχε στο Τόκιο παγκόσμια ρεκόρ στα 400 μ. ελεύθερο και 1.500 μ. ελεύθερο χωρίς όμως

να του αναγνωριστούν ποτέ,

Κατεστραμμένο από τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς και τα πλήγματα των πυραύλων V-1 και V-2, το Λονδίνο δεν αρνήθηκε την τιμή να φιλοξενήσει την Ολυμπιάδα. Λιτά και με «κουπόνια». Οι αθλητές φιλοξενήθηκαν σε σχολεία και στρατώνες, ενώ η διατροφή περιοριζόταν στα απολύτως απαραίτητα, καθώς ακόμα και το γάλα μοιραζόταν στους Λονδρέζους με το δελτίο.

Μοναδικοί χωρίς προβλήματα, οι Αμερικανοί αθλητές διέθεταν «και του πουλιού το γάλα», καθώς μια αερογέφυρα από ιπτάμενα φρούρια B 17 τους προμήθευε μεγάλες ποσότητες κρέας, βούτυρο, ψωμί και γάλα. Φυσικό ήταν να σαρώσουν τα μετάλλια.

Παρ' όλα αυτά, οι αγώνες είχαν και μια τεχνολογική επιτυχία: Για πρώτη φορά, χρησιμοποιήθηκε το «φώτο φίνις» στα αγωνίσματα των δρόμων ταχύτητας. Ξεκίνησαν στις 29 Ιουλίου 1948, με τη συμμετοχή 3.714 αθλητών και 385 αθλητριών από 59 χώρες και κράτησαν ως τις 14 Αυγούστου.

1856: Πεθαίνει ο Ρόμπερτ Σούμαν, Γερμανός συνθέτης και κριτικός. Έγραψε πολλά κομμάτια για πιάνο και τέσσερις συμφωνίες. Τα φωνητικά του έργα περιλαμβάνουν τα τραγούδια «Η αγάπη της γυναίκας και η ζωή» και «Η αγάπη του ποιητή». Είχε γεννηθεί στις 8 Ιουνίου 1810.

1890: Δυο μέρες μετά τον αυτοπυροβολισμό του, πεθαίνει ο Βίνσεντ Βαν Γκογκ, Ολλανδός ιμπρεσιονιστής ζωγράφος. Το εκτυφλωτικό φως χαρακτηρίζει τους πίνακές του και καθρεφτίζεται στο αριστούργημά του «Οι ήλιοι» (ηλιοτρόπια). Είχε γεννηθεί στις 30 Μαρτίου 1853.

1925: Γεννιέται ο Μίκης Θεοδωράκης.

1981: Ο Κάρολος, πρίγκιπας της Ουαλίας και διάδοχος του βρετανικού θρόνου, παντρεύεται στην Μητρόπολη του Αγίου Παύλου στο Λονδίνο, την Νταϊάνα Σπένσερ.

1983: Πεθαίνει ο Ντέιβιντ Νίβεν, Βρετανός ηθοποιός. Εμφανίστηκε σε ταινίες από το 1935 και κέρδισε Όσκαρ για την ερμηνεία του στην ταινία «Χωριστά Τραπέζια» το 1958.

2004: Πεθαίνει η δημοφιλής τραγουδίστρια και ηθοποιός, Ρένα Βλαχοπούλου. Η ηλικία της υπολογίστηκε ανάμεσα στα 79 και 87 χρόνια.

2011: Η εθνική Ελλάδας γυναικών στην υδατοσφαίριση νικά στην Σαγκάη την εθνική Κίνας με 9 – 8 και αναδεικνύεται παγκόσμια πρωταθλήτρια. Είναι η μοναδική ελληνική ομάδα που έχει κατακτήσει χρυσό μετάλλιο και στις τρεις κορυφαίες διοργανώσεις (ολυμπιακοί αγώνες, παγκόσμιο και ευρωπαϊκό πρωτάθλημα).

2023: Για πρώτη φορά στην ιστορία της, η ανδρική εθνική ομάδα υδατοσφαίρισης κατακτά το ασημένιο μετάλλιο στο παγκόσμιο πρωτάθλημα (στην Ιαπωνία): Μετά από συγκλονιστικό αγώνα με την Ουγγαρία που έληξε ισόπαλος 10 - 10, έχασε στα πέναλτι, με τελικό σκορ 13 - 14.